ĢENERĀLADVOKĀTA FILIPA LEŽĒ [*PHILIPPE LÉGER*] SECINĀJUMI,

sniegti 2005. gada 12. maijā [1]

1. Iesniedzot šo prasību, Eiropas Kopienu Komisija lūdz Tiesu atzīt, ka Zviedrijas Karaliste nav izpildījusi pienākumus, ko tai uzliek 5. pants Padomes 1989. gada 11. decembra Direktīvā 89/662/EEK par veterinārajām pārbaudēm Kopienas iekšējā tirdzniecībā, lai izveidotu iekšējo tirgu [2].

2. Komisija faktiski pārmet šai dalībvalstij to, ka tā uztur spēkā tādu iepriekšējas paziņošanas sistēmu par importu, kas par pienākumu uzlikta importētājiem attiecībā uz noteiktiem dzīvnieku izcelsmes produktiem no citām dalībvalstīm.

1 — Oriģinālvaloda — franču.

2 — OV L 395, 13. lpp.

I — Atbilstošās tiesību normas

A — *Kopienu tiesiskais regulējums*

3. Direktīva 89/662 ir viens no pasākumiem, kuru mērķis ir pakāpeniski izveidot kopējo tirgu dzīvnieku izcelsmes produktu jomā [3].

4. Lai nodrošinātu lauksaimniecības produktu brīvu apriti, kas atbilstoši Direktīvas 89/662 otrajam apsvērumam ir "tirgu kopīgās organizācijas būtiska īpatnība", minētās

3 — Šī direktīva attiecas uz dzīvnieku izcelsmes produktiem, uz kuriem attiecināmas tās A pielikumā uzskaitītās saskaņotās direktīvas, kā arī uz tiem dzīvnieku izcelsmes produktiem, kuri noteikti šīs direktīvas B pielikumā (produkti, kas nav pakļauti saskaņošanai Kopienas līmenī). Lai integrētu tai skaitā jaunos 2004. gada "higiēnas komplekta" noteikumus, A pielikumu aizvietoja ar redakciju, kas ietverta Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 21. aprīļa Direktīvas 2004/41/EK, ar ko atce[dažas direktīvas par pārtikas higiēnu un dzīvnieku veselības nosacījumiem attiecībā uz dažu lietošanai pārtikā paredzētu dzīvnieku izcelsmes produktu ražošanu un laišanu tirgū un groza Padomes Direktīvas 89/622/EEK un 92/118/EEK un Padomes Lēmumu 95/408/EK (OV L 157, 33. lpp.), 6. panta 2. punktā.

direktīvas mērķis ir novērst veterinārос šķēršļus, lai varētu attīstīties Kopienas iekšējā tirdzniecība ar dzīvnieku izcelsmes produktiem.

5. Vēl tiešāk, Direktīvas 89/662 galamērķis ir ierobežot minēto produktu veterinārās pārbaudes ar to nosūtīšanas vietu [4].

6. Saskaņā ar šīs direktīvas piekto apsvērumu "nolūkā izveidot iekšējo tirgu līdz šā mērķa sasniegšanai uzsvars būtu jāliek uz pārbaudēm, kas jāveic vietā, no kuras produktus nosūta, un uz to pārbaužu organizēšanu, kuras varētu veikt vietā, kur produktus saņem; [..] šāds risinājums nozīmētu veterināro pārbaužu pārtraukšanu pie Kopienas iekšējām robežām".

7. No šī aspekta Direktīvas 89/662 1. pants prasa dalībvalstīm nodrošināt to, "lai, neskarot 6. pantu [5], pie robežām vairs neveiktu veterinārās pārbaudes attiecībā uz dzīvnieku izcelsmes produktiem [..], bet lai tās veiktu saskaņā ar šo direktīvu".

8. Saskaņā ar šīs direktīvas 2. panta 1. punktu "veterinārā pārbaude" ir "jebkura fiziska pārbaude un/vai administratīva formalitāte, kas attiecas uz produktiem, kuri minēti 1. pantā, un kas paredzēta, lai tieši vai kā citādi aizsargātu sabiedrības vai dzīvnieku veselību".

9. Direktīvas 89/662 I nodaļa attiecas uz "pārbaudēm izcelsmes vietā". Tajā atbilstoši 3. panta 1. punkta pirmajai daļai tai skaitā ir noteikts, ka "[d]alībvalstis nodrošina, lai produkti, kas paredzēti tirdzniecībai, būtu tikai tie produkti, kuri minēti 1. pantā un kuri iegūti, pārbaudīti, marķēti un etiķetēti saskaņā ar Kopienas noteikumiem attiecībā uz galamērķi un kuriem, līdz tie nonāk pie galīgā saņēmēja, kas šeit minēts, būtu pievienots veselības sertifikāts, veterinārais sertifikāts vai kāds cits dokuments, kas paredzēts Kopienas veterinārajos noteikumos".

10. Turklāt saskaņā ar Direktīvas 89/662 4. panta 1. punktu "[n]osūtītājas dalībvalstis veic visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka uzņēmēji pilda veterinārās prasības visos to produktu ražošanas, uzglabāšanas, tirdzniecības un pārvadāšanas posmos, kuri minēti 1. pantā". Šīm dalībvalstīm tai skaitā jānodrošina, lai "produktus, kas iegūti saskaņā ar direktīvām, kas minētas A pielikumā, no veterinārā viedokļa pārbaudītu vienādi, neatkarīgi no tā, vai tie paredzēti Kopienas iekšējai tirdzniecībai vai valsts tirgum".

4 — Skat. ceturto apsvērumu.

5 — Direktīvas 89/662 6. pants uzskaita pasākumus, kuri jānodrošina dalībvalstīm, veicot pārbaudes vietās, kur produktus no trešām valstīm var ievest Kopienas teritorijā.

11. Atbilstoši šīs direktīvas 4. panta 2. punktam "[n]osūtītājas dalībvalstis veic atbilstošus administratīvus, juridiskus vai krimināltiesiskus pasākumus, lai sodītu jebkuru likumu vai normatīvu aktu pārkāpumu attiecībā uz veterinārajiem jautājumiem, ko izdarījusi kāda fiziska vai juridiska persona [..]".

12. Direktīvas 89/662 II nodaļa ir par "pārbaudēm galamērķa vietā". Tās 5. panta 1. punktā noteikts:

"Galamērķa dalībvalstis ievieš šādus pasākumus:

a) kompetentā iestāde preču galamērķa vietā ar nediskriminējošām veterinārajām pārbaudēm uz vietas [izlases veidā] drīkst pārbaudīt, vai ievērotas 3. panta prasības; tā vienlaikus drīkst ņemt paraugus.

Turklāt, ja tranzīta dalībvalsts vai galamērķa dalībvalsts kompetentajai iestādei ir informācija, kas rada aizdomas par pārkāpumu, tad pārbaudes drīkst veikt arī, kamēr preces pārved pa tās teritoriju, to skaitā pārbaudes attiecībā uz transporta līdzekļa atbilstību."

13. Visbeidzot, Direktīvas 89/662 5. panta 3. punkts paredz, ka "[u]zņēmējiem, kam piegādāti produkti no citas dalībvalsts vai kas pilnībā sadala šādu produktu partijas, [..] ja to prasa kompetentā iestāde, jāziņo par produktu ievešanu no citas dalībvalsts tiktāl, cik vajadzīgs, lai veiktu pārbaudes, kas minētas 1. punktā".

14. Tāpat jānorāda, ka Zviedrijas Karalistei, pievienojoties Eiropas Savienībai, tika noteiktas papildu garantijas attiecībā uz salmonellām saistībā ar šai dalībvalstij paredzētu attiecīgo dzīvnieku un dzīvnieku izcelsmes produktu piegādi [6].

B — *Valsts tiesību normas*

15. Valsts Pārtikas iestādes 1998. gada 15. decembra Lēmuma Nr. SLV FS 1998:39 par

6 — Arī Somijas Republikai tika piešķirtas šīs papildu garantijas. Skat. Aktu par Norvēģijas Karalistes, Austrijas Republikas, Somijas Republikas un Zviedrijas Karalistes pievienošanās nosacījumiem un to Līgumu pielāgošanu, uz kuriem balstās Eiropas Savienība (OV 1994, C 241, 21. lpp., un OV 1995, L 1, 1. lpp.), I pielikums — Pievienošanās akta 29. pantā noteiktais saraksts — V. Lauksaimniecība — E. Tiesību akti par veterinārajiem un zootehniskiem jautājumiem (OV 1994, C 241, 132. lpp.; skat. it īpaši 3. nodaļu, kuras nosaukums ir "Sabiedrības veselība").

dzīvnieku izcelsmes produktu veterinārajām pārbaudēm Kopienas iekšējā tirdzniecībā (turpmāk tekstā — "Zviedrijas lēmums") 8. pants paredz, ka importētājam vai viņa pilnvarotajai personai (turpmāk tekstā — "importētājs") ir pienākums vēlākais 24 stundu laikā pirms plānotās ievešanas ziņot par noteiktiem produktiem kompetentajai pārbaudes iestādei vietā, kur atrodas pirmais preču saņēmējs.

16. Attiecīgie produkti ir uzskaitīti šī lēmuma 3. pielikumā. Ir atzīts, ka Direktīva 89/662 ir piemērojama visiem attiecīgajā Zviedrijas tiesiskajā regulējumā noteiktajiem produktiem [7].

17. Preces "pirmais saņēmējs" Zviedrijas lēmuma 8. panta izpratnē ir definēts šī lēmuma 2. pantā kā "tāds, kurš pirmais Zviedrijā saņem produktus un kurš tos apstrādā vietā, kurā saņem pārtikas produktus". Minētajā 2. pantā arī noteikts, ka "pirmais saņēmējs var būt pārstrādes rūpniecības uzņēmums, vairumtirdzniecības vai mazumtirdzniecības uzņēmums, uzņēmums, kurš nodarbojas ar iepakošanu, noliktava, atdzesēšanas vai saldēšanas vieta vai jebkura cita vieta, kur preces tiek uzglabātas. Ja pārvadājuma laikā preču partija tiek sadalīta, katras partijas daļas saņēmējs ir uzskatāms par pirmo saņēmēju" [8].

II — Pirmstiesas procedūra

18. Komisija pēc tam, kad bija saņēmusi sūdzību par šo Zviedrijas tiesisko regulējumu, uzskatot, ka iepriekšējas paziņošanas pienākums, kas paredzēts Zviedrijas lēmuma 8. pantā, ir pretrunā Direktīvas 89/662 5. pantam, 1999. gada 9. jūlijā nosūtīja Zviedrijas Karalistei brīdinājuma vēstuli.

19. Zviedrijas Karaliste uz to atbildēja, nosūtot 1999. gada 8. septembra vēstuli, kurā tā tai skaitā norādīja, ka iepriekšējas paziņošanas pienākums tika uzlikts tikai un vienīgi, lai atvieglotu produktu partiju pārbaudes izpildi, kas galamērķa valsts kompetentajai iestādei ir jāveic saskaņā ar Direktīvas 89/662 tiesību normām.

7 — Gan tiešā veidā, gan attiecībā uz maltu gaļu un gaļas izstrādājumiem, atsaucoties uz Padomes 1994. gada 14. decembra Direktīvu 94/65/EK, ar ko nosaka prasības maltas gaļas un gaļas izstrādājumu ražošanai un laišanai tirgū (OV L 368, 10. lpp.). Šo direktīvu atceļ Direktīva 2004/41.

8 — Skat. iebildumu raksta 3. lpp.

20. Komisija pēc tam, kad bija iepazinusies ar Zviedrijas valdības apsvērumiem, neuzskatīja par nepieciešamu mainīt savu viedokli. Tādējādi tā nolēma 2001. gada 21. decembrī nosūtīt Zviedrijas Karalistei argumentētu atzinumu, aicinot to divu mēnešu termiņā veikt pasākumus, kas nepieciešami, lai izpildītu Direktīvas 89/662 5. panta prasības.

21. Zviedrijas valdība atbildēja uz šo argumentēto atzinumu, nosūtot 2002. gada 26. februāra vēstuli. Tajā tā tostarp atgādināja, ka Direktīvas 89/662 3. un 4. pants uzliek nosūtītājai dalībvalstij pienākumu nodrošināt to, lai tikai tie produkti, kas atbilst Kopienu tiesiskajam regulējumam, būtu paredzēti tirdzniecībai, un precizēja, ka kopējie noteikumi, kas jāievēro minētajai valstij, ietver saistībā ar salmonellām Zviedrijas Karalistei sniegtās garantijas, kad tā pievienojās Eiropas Savienībai.

22. Šajā sakarā Zviedrijas valdība norāda, ka apstrīdētā Zviedrijas lēmuma 8. panta mērķis ir ļaut kompetentajai iestādei pārbaudīt [preču] partijas, ņemot paraugus, vai pārbaudīt partijas, kuras ir no uzņēmumiem, kuri parasti neievēro saistībā ar salmonellām noteiktās garantijas. Lai veiktu šādas pārbaudes, pārbaudes iestādei iepriekš jāzina, ka importētājs ir iecerējis ievest Zviedrijā minētajā lēmumā noteiktos produktus.

23. Šī atbilde nepārliecināja Komisiju, kas, pamatojoties uz EKL 226. pantu, cēla šo prasību, iesniedzot prasības pieteikumu Tiesas kancelejā 2003. gada 12. martā.

III — Prasība

24. Savā prasības pieteikumā Komisija sākotnēji prasīja, lai Tiesa "atzīst, ka Zviedrijas [Karaliste], paturot spēkā importētājiem piemērojamo iepriekšējas paziņošanas un *sanitāro pārbaužu* sistēmu attiecībā uz noteiktiem dzīvnieku izcelsmes produktiem no citām dalībvalstīm, nav izpildījusi pienākumus, ko tai uzliek 5. pants Padomes 1989. gada 11. decembra Direktīvā 89/662/EEK par veterinārajām pārbaudēm Kopienas iekšējā tirdzniecībā, lai izveidotu iekšējo tirgu" [9].

25. Tomēr Komisija savā replikā norādīja, ka tā vēlas mainīt savus prasījumus šajā lietā un

9 — Mans uzsvars.

atsaukt savu iebildumu attiecībā uz sanitārajām pārbaudēm, kas piemērojamas attiecīgo produktu importētājiem [10].

26. Tādējādi šīs prasības ietvaros Komisija ceļ iebildi pret Zviedrijas Karalisti tikai par to, ka tā ir paturējusi spēkā "obligātu iepriekšējas paziņošanas sistēmu, kas ir piemērojama noteiktu no citām dalībvalstīm ievedamo dzīvnieku izcelsmes produktu importētājiem" [11], kas ir pretrunā Direktīvas 89/662 5. pantam.

27. Turklāt jānorāda, ka saskaņā ar Tiesas priekšsēdētāja 2003. gada 23. jūlija rīkojumu Somijas Republikai tika atļauts iestāties šajā lietā atbildētājas prasījumu atbalstam.

IV — Vērtējums

28. No Tiesas pastāvīgās judikatūras izriet, ka veterinārās pārbaudes, neatkarīgi no tā, vai tās ir sistemātiskas vai nav tādas, kas tiek veiktas uz dalībvalsts robežas saistībā ar dzīvnieku vai dzīvnieku izcelsmes produktu importu no citām dalībvalstīm, ir pasākumi, kam ir līdzvērtīga iedarbība importa kvantitatīviem ierobežojumiem EKL 28. panta izpratnē.

29. Tiesa ir lēmusi, ka "tostarp saistībā ar termiņiem, kas ir neizbēgami pārbaudes darbībās, un pārvadājuma papildu izmaksām, kuras var rasties importētājam, minētās pārbaudes var padarīt importu sarežģītāku un dārgāku" [12].

30. Tomēr ir zināms, ka pasākumi ar līdzvērtīgu iedarbību importa kvantitatīviem ierobežojumiem ir aizliegti, ja vien nepastāv Kopienu tiesībās un it īpaši EKL 30. pantā noteiktais attaisnojums.

31. Jāuzsver, ka atbilstoši pastāvīgajai judikatūrai "ja Kopienu direktīvas paredz saskaņot pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu dzīvnieku un cilvēku veselības aizsardzību, un ja ar tām izveido Kopienas pārbaudes procedūras šo pasākumu ievērošanai, atsauce

10 — Skat. 9. punktu.

11 — *Ibidem.*

12 — Skat. tai skaitā 1976. gada 15. decembra spriedumu lietā 35/76 *Simmenthal* (*Recueil*, 1871. lpp., 14. punkts). Šajā sakarā skat. arī 1994. gada 22. jūnija spriedumu lietā C-426/92 *Deutsches Milch-Kontor* (*Recueil*, I-2757. lpp., 20. punkts).

uz [EKL 30.] pantu nav attaisnojama, un *attiecīgām pārbaudēm jābūt veiktām un aizsardzības pasākumiem jābūt pieņemtiem atbilstoši saskaņošanas direktīvai*" [13].

32. Tiesai jau bija iespēja piemērot šo principu lietā, kurā tika apstrīdēts Vācijas tiesiskais regulējums, atbilstoši kuram svaigas mājputnu gaļas imports Vācijā bija pakļauts procedūrai, kas tai skaitā ietvēra importētājam uzliktu pienākumu laikus deklarēt kravu kompetentā valsts muitas iestādē [14].

33. Minētajā lietā Tiesai vajadzēja izvērtēt šajā valsts tiesiskajā regulējumā paredzētās pārbaudes sistēmas atbilstību saskaņotai pārbaužu sistēmai, kas izriet no Padomes 1971. gada 15. februāra Direktīvas 71/118/EEK par dzīvnieku veselības problēmām, kas ietekmē svaigas mājputnu gaļas ražošanu un laišanu tirgū [15], kā arī no Padomes 1983. gada 1. decembra Direktīvas 83/643/EEK par fizisku pārbaužu un administratīvu formalitāšu atvieglošanu, pārvadājot preces dalībvalstu ietvaros [16].

34. Tiesa nolēma, ka, "*[ņ]emot vērā saskaņoto sanitāro pārbaužu sistēmu*, ko ievieš Kopienu tiesiskais regulējums un kas balstīta [..] uz pilnīgu kravas pārbaudi nosūtītājā valstī, kura aizstāj pārbaudi galamērķa valstī, *apsvērumi, kas attiecas uz nepieciešamību aizsargāt veselību, nevar attaisnot īpašus papildu ierobežojumus*, kas uzlikti pārvadātājiem, šķērsojot robežu" [17].

35. No tā Tiesa secināja, ka ir jāatzīst, ka "Vācijas Federatīvā Republika, sistemātiski uzliekot svaigas mājputnu gaļas pārvadātājiem pienākumu iepriekš deklarēt kravu, lai nodrošinātu sistemātisku veterināru iesaistīšanu, nav izpildījusi pienākumus, ko tai

13 — Mans uzsvars. Skat. 1977. gada 5. oktobra spriedumu lietā 5/77 *Tedeschi* (*Recueil*, 1555. lpp., 35. punkts). Šajā sakarā skat. arī 1979. gada 5. aprīļa spriedumu lietā 148/78 *Ratti* (*Recueil*, 1629. lpp., 4. punkts) un 1979. gada 8. novembra spriedumu lietā 251/78 *Denkavit Futtermittel* (*Recueil*, 3369. lpp., 14. punkts). Vispārīgā veidā atbilstoši Tiesas lemtajam atsauce uz EKL 30. pantu nav iespējama, ja Kopienu direktīvas harmonizē pasākumus, kas vajadzīgi, lai izpilditu īpašu mērķi, ko sasniegtu atsauce uz minēto pantu; skat. tai skaitā 1996. gada 23. maija spriedumu lietā C-5/94 *Hedley Lomas* (*Recueil*, I-2553. lpp., 18. punkts) un 1998. gada 12. novembra spriedumu lietā C-102/96 Komisija/Vācija (*Recueil*, I-6871. lpp., 21. punkts).

14 — 1989. gada 28. novembra spriedums lietā C-186/88 Komisija/Vācija (*Recueil*, 3997. lpp.).

15 — OV L 55, 23. lpp. Šī direktīva ir viena no tām direktīvām, kuru mērķis ir saskaņot higiēnas prasības dzīvnieku izcelsmes produktu ražošanai un laišanai tirgū.

16 — OV L 359, 8. lpp.

17 — 16. punkts (mans uzsvars).

uzliek EEK līguma 30. pants un Direktīva 71/118 [..] un Direktīva 83/643 [..]" [18].

36. Attiecībā uz valsts tiesisko regulējumu, kas šajā aspektā ir salīdzināms ar attiecīgo Zviedrijas lēmumu šajā lietā, minētais spriedums apstiprina principu, saskaņā ar kuru dzīvnieku izcelsmes produktu importētājiem nevar tikt uzlikti "īpaši papildu ierobežojumi", kā sistemātisks pienākums iepriekš deklarēt noteiktu dzīvnieku izcelsmes produktu importu, pārkāpjot Kopienas līmenī saskaņoto higiēnas un/vai veterināro pārbaužu sistēmu, kas piemērojama attiecīgo produktu Kopienas iekšējai tirdzniecībai.

37. Uzskatu, ka Tiesas pieņemtā argumentācija šajā lietā var lielā mērā būt par pamatu vērtējumam, kas attiecināms uz Zviedrijas sistēmu saistībā ar iepriekšēju paziņošanu par noteiktu dzīvnieku izcelsmes produktu importu Zviedrijā no citām dalībvalstīm, ciktāl Direktīva 89/662 turpina vēl vairāk saskaņot noteikumus par veterinārajām pārbaudēm, kas piemērojamas Kopienas iekšējai tirdzniecībai, lai izveidotu iekšējo tirgu.

38. Uzskatu, ka Direktīva 89/662 pilnībā saskaņo veterinārās pārbaudes, kuras varētu veikt galamērķa dalībvalstī attiecībā uz tajā noteiktajiem dzīvnieku izcelsmes produktiem.

39. Šī viedokļa atbalstam jāuzsver, ka minētās direktīvas piektais apsvērums liecina par Kopienas likumdevēja gribu "organizēt pārbaudes, kuras varētu veikt vietā, kur produktus saņem". Turklāt tiesību normas, kas ietvertas tās II nodaļā, kura attiecas uz "pārbaudēm galamērķa vietā", ietver precīzu un pilnīgu aprakstu par pienākumiem, kas uzlikti galamērķa dalībvalstīm, kā arī striktu rīcības brīvības ietvaru, kas tām ir atstāta, lai ieviestu šīs tiesību normas. Turklāt jānorāda, ka Tiesa, aprakstot Direktīvas 89/662 būtiskākās pazīmes, varēja norādīt, ka "pārbaudes, kuras veicamas galamērķa valstī, ir noteiktas detalizētā veidā" [19].

40. Tādējādi Zviedrijas Karalistei, izveidojot obligātas iepriekšējās paziņošanas sistēmu, kas uzlikta par pienākumu Direktīvā 89/662 noteikto dzīvnieku izcelsmes produktu importētājiem, bija jārīkojas atbilstoši Kopienas līmenī saskaņotajai un no šīs direktīvas izrietošajai tādu veterināro pārbaužu sistēmai, kuras piemērojamas Kopienas iekšējā tirdzniecībā.

18 — Jāpiebilst, ka, kaut arī šī sprieduma rezolutīvā daļa attiecas uz svaigas mājputnu gaļas "pārvadātājiem", šis vispārējais termins, manuprāt, ir paplašināms, attiecinot to noteikti uz šo produktu importētājiem, jo Komisijas apstrīdētais tiesiskais regulējums šajā lietā iekļāva pienākumu "importētājam" deklarēt kravu kompetentā valsts muitas iestādē (skat. valsts tiesiskā regulējuma aprakstu 1988. gada 20. septembra spriedumā lietā 190/87 *Moormann* (*Recueil*, 4689. lpp., 3. punkts) un 1989. gada 28. novembra spriedumā C-186/88 Komisija/Vācija, 2. punkts).

19 — 1998. gada 12. novembra spriedums lietā C-102/96 Komisija/Vācija, 5. punkts.

41. Šajā sakarā nav strīda, ka apstrīdētais Zviedrijas lēmums ievieš sistemātisku un tikai un vienīgi importētājiem uzliktu iepriekšējas paziņošanas pienākumu attiecībā uz noteiktu dzīvnieku izcelsmes produktu importu no citām dalībvalstīm.

42. Tāpat jānorāda, ka no Direktīvas 89/662 izrietošā saskaņotā veterināro pārbaužu sistēma ietver tiesību normu, kas paredz pienākumu ziņot par to, ka tiek ievesti dzīvnieku izcelsmes produkti no citām dalībvalstīm. Tādējādi ir jānosaka, vai *noteikumi*, ko ietver Zviedrijas obligātās iepriekšējas paziņošanas par importu sistēma, atbilst tiem noteikumiem, kas paredzēti minētajā tiesību normā, proti, šīs direktīvas 5. panta 3. punkta c) apakšpunktā.

43. Lai to izdarītu, vispirms jāinterpretē Direktīva 89/662, izvērtējot tās tekstu, kā arī tās mērķus.

44. *Kas attiecas uz Direktīvas 89/662 tekstu*, jāpievērš uzmanība tās 5. panta 3. punkta c) apakšpunkta formulējumam, jo apstrīdētā Zviedrijas sistēma acīmredzami cenšas īstenot šo direktīvas īpašo tiesību normu.

45. Atgādinu, ka saskaņā ar šīs direktīvas 5. panta 3. punkta c) apakšpunktu uzņēmējiem, kam piegādāti produkti no citas dalībvalsts vai *kas pilnībā sadala šādu produktu partijas, "ja to prasa kompetentā iestāde,* jāziņo par produktu ievešanu no citas dalībvalsts *tiktāl, cik vajadzīgs, lai veiktu pārbaudes, kas minētas 1. punktā"* [20].

46. Pirmkārt, jākonstatē, ka no šīs tiesību normas teksta skaidri izriet, ka pienākums ziņot par produktu ievešanu no citas dalībvalsts pastāv, "ja to prasa kompetentā iestāde". [21] Šī teikuma daļa vispirms liek domāt par to, ka Kopienas likumdevējs šo pienākumu bija iedomājies kā tādu, kuram nav sistemātiska rakstura.

47. Lasot šo tiesību normu, es turpmāk sliecos uzskatīt, ka uzņēmējiem, kam piegādāti produkti no citas dalībvalsts vai kas pilnībā sadala šādu produktu partijas, var tikai ierobežotā veidā, proti, ja to prasa kompetentā iestāde, uzlikt par pienākumu ziņot par produktu ievešanu no citas dalībvalsts.

20 — Mans uzsvars.

21 — Atbilstoši Direktīvas 89/662 2. panta 4. punktam kompetentā iestāde ir "tā dalibvalsts centrālā iestāde, kas ir pilnvarota veikt veterinārās pārbaudes, vai jebkura iestāde, kam ir deleģētas šādas pilnvaras".

48. Otrkārt, jāatzīmē, ka šis paziņošanas pienākums, kas var tikt uzlikts iepriekš minētajiem uzņēmējiem, ir ieviešams "tiktāl, cik vajadzīgs, lai veiktu pārbaudes, kas minētas 1. punktā".

49. Šajā sakarā jāatgādina, ka šīs "pārbaudes, kas minētas 1. punktā", pamatā ir nediskriminējošas izlases veida veterinārās pārbaudes, ko veic kompetentā iestāde kravas galamērķa vietā.

50. Man šķiet, ka nepieciešamības kritērija ieviešana, kas piemērojams attiecībā uz pienākumu ziņot, tāpat apstiprina to, ka Kopienas likumdevējs nebija domājis uzlikt šiem uzņēmējiem par pienākumu sistemātiski deklarēt dzīvnieku izcelsmes produktu importu no citām dalībvalstīm.

51. Kopā ņemot, galamērķa dalībvalsts kompetentā iestāde var uzlikt attiecīgo produktu saņēmējiem pienākumu tai ziņot par šo produktu ievešanu tikai gadījumā, ja tas ir *nepieciešams*, lai vēlāk veiktu nediskriminējošas izlases veida veterinārās pārbaudes [22].

52. Šajā analīzes posmā tādējādi šķiet, ka Direktīvas 89/662 5. panta 3. punkta c) apakšpunkta teksts atļauj tikai ierobežoti ieviest pienākumu ziņot par produktu ievešanu no citas dalībvalsts.

53. Turklāt jānoraida viens no Zviedrijas Karalistes galvenajiem argumentiem, proti, tas, ka iepriekšējas paziņošanas par importu pienākums ir nepieciešams, lai kompetentā iestāde pēc tam varētu veikt efektīvu pārbaudi izlases veidā atbilstoši Direktīvai 89/662.

54. Ja varētu atzīt, ka šāds pienākums ir lietderīgs izlases veidā veikto fizisku pārbaužu plānošanai un organizēšanai tādējādi, ka šis pienākums ir informācijas avots galamērķa valsts kompetentajai iestādei, es neatbalstu to, ka sistemātiska iepriekšējas pazi-

22 — Interesanti atzīmēt, ka Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 29. aprīļa Regula (EK) Nr. 882/2004 par oficiālo kontroli, ko veic, lai nodrošinātu atbilstības pārbaudi saistībā ar dzīvnieku barības un pārtikas aprites tiesību aktiem un dzīvnieku veselības un dzīvnieku labturības noteikumiem (OV L 165, 1. lpp.), arī atbalsta šo viedokli, pievienojot "absolūtas vajadzības" kritēriju paziņot par preču ievešanu. Tās 3. panta 6. punktā noteikts: "Galamērķa dalībvalsts kompetentā iestāde var pārbaudīt dzīvnieku barības un pārtikas atbilstību dzīvnieku barības un pārtikas aprites tiesību aktiem, veicot nediskriminējošas pārbaudes. Dalībvalstis var prasīt, lai uzņēmēji, kuriem piegādā preces no citas dalībvalsts, paziņotu par šādu preču saņemšanu, taču vienīgi tiktāl, cik [absolūti] vajadzīgs oficiālās kontroles organizēšanai" (mans uzsvars).

ņošanas pienākuma ieviešana būtu nepieciešama Direktīvā 89/662 paredzēto izlases veida pārbaužu veikšanai.

55. Uzskatu, ka, no vienas puses, Kopienas likumdevēja izmantotais teksta formulējums šīs direktīvas 5. panta 3. punkta c) apakšpunktā ir pretrunā Zviedrijas Karalistes argumentācijai, jo, kā iepriekš minēts, šis formulējums iestājas pret to, ka šāds paziņošanas pienākums ir sistemātisks. Tajā pat laikā jāuzskata, ka izlases veida pārbaužu efektivitāte tiek pietiekami garantēta, ja galamērķa dalībvalsts kompetentā iestāde veic atbilstošu risku analīzi [23].

56. Turklāt jāuzsver, ka Direktīvas 89/662 5. panta 3. punktā Kopienas likumdevējs ir noteicis pasākumus, kuriem jānodrošina veterināro pārbaužu uz vietas efektivitāte. Šāda efektivitāte, piemēram, ir arī pienākumam, kas uzlikts uzņēmējiem, kam piegādā produktus no citas dalībvalsts vai kas pilnībā sadala šādu produktu partijas, uzturēt reģistru, kurā ir minētasšīs piegādes. Tāpat šāda efektivitāte ir šiem uzņēmējiem uzliktajam pienākumam saglabāt "vismaz sešus mēnešus, ko nosaka kompetentā iestāde, veselības sertifikātus vai 3. pantā noteiktos dokumentus, lai tos iesniegtu kompetentajai iestādei pēc tās pieprasījuma" [24].

57. Zviedrijas valdība pavisam citādi saprot Direktīvas 89/662 5. panta 3. punkta c) apakšpunkta formulējumu, proti, tā uzskata, ka Kopienas likumdevējs nav noteicis paziņojumu iesniegšanas brīdi un biežumu, kas tādējādi ir atstāts dalībvalstu ziņā.

58. Pilnībā nepiekrītu šādai Direktīvas 89/662 5. panta 3. punkta c) apakšpunkta izpratnei. Protams, taisnība, ka tajā skaidri nav noteikts ne paziņojuma iesniegšanas brīdis, ne biežums. Tomēr šķiet skaidrs, ka, kā tas minēts iepriekš, šī panta teksts izslēdz pienākumu sistemātiski iesniegt paziņojumu, kas tādējādi tiecas stingri noteikt dalībvalstu rīcības brīvību attiecībā uz šādu paziņojumu iesniegšanas biežumu.

59. Savukārt attiecībā uz jautājumu par to, kurā brīdī ir iesniedzams šāds paziņojums, jāatzīst, ka Direktīvas 89/662 5. panta 3. punkta c) apakšpunkts nav visai skaidrs. Tikai ņemot vērā tā formulējumu, nav

23 — Šī doma ir ietverta Regulas Nr. 882/2004 3. panta 1. punktā, kurā tai skaitā noteikts, ka pārtikas produktu oficiālās pārbaudes jāveic "atbilstoši esošajai riska pakāpei". Šo riska pakāpi var novērtēt, piemēram, ņemot vērā tādus faktorus kā pagātnē esoši gadījumi saistībā ar noteiktiem dzīvniekiem vai noteiktiem pārtikas apritē iesaistītajiem uzņēmējiem.

24 — Skat. Direktīvas 89/662 5. panta 3. punkta b) un d) apakšpunktu.

iespējams noteikt, vai par produktu ievešanu no citas dalībvalsts ir jāziņo *pirms vai pēc* tam, kad minētie produkti ir ievesti galamērķa dalībvalstī.

60. Šajā sakarā salīdzinājumam jāpiebilst, ka 5. panta 2. punkta a) apakšpunkts Padomes 1990. gada 26. jūnija Padomes Direktīvā 90/425/EEK par veterinārajām un zootehniskajām pārbaudēm, kas piemērojamas Kopienā iekšējā tirdzniecībā ar noteiktiem dzīviem dzīvniekiem un produktiem, lai izveidotu iekšējo tirgu [25], ievieš pienākumu "*iepriekš* [..] paziņo[t] par dzīvnieku un produktu ierašanos no citas dalībvalsts un it īpaši par sūtījuma saturu un paredzamo ierašanās datumu" [26].

61. Ņemot vērā Direktīvas 89/662 5. panta 3. punkta c) apakšpunkta neskaidro formulējumu attiecībā uz brīdi, kad iesniedzams paziņojums par produktu ievešanu no citas dalībvalsts, uzskatu, ka šis pants ir interpretējams tādējādi, ka tas neizslēdz iespēju uzlikt pienākumu ziņot par importu *pirms to ievešanas*, bet tomēr tas iestājas pret to, ka šāds pienākums importētājiem, kas ieved noteiktus dzīvnieku izcelsmes produktus no citām dalībvalstīm, tiek uzlikts *sistemātiski*.

62. *Kas attiecas uz Direktīvas 89/662 mērķiem*, papildus tam, ka tie, manuprāt, apstiprina manis tikko izklāstīto interpretāciju, kura balstās uz šīs direktīvas 5. panta 3. punkta c) apakšpunktu, šie mērķi norāda uz to, ka šī tiesību norma ir interpretējama tādējādi, ka tā iestājas pret to, ka šāds pienākums ziņot ir uzlikts tikai importētājiem.

63. Šajā sakarā jāatgādina, ka, lai nodrošinātu lauksaimniecības produktu brīvu apriti, kas atbilstoši Direktīvas 89/662 otrajam apsvērumam ir "tirgu kopīgās organizācijas būtiska īpatnība", minētās direktīvas mērķis ir novērst veterinārос šķēršļus, lai varētu attīstīties Kopienas iekšējā tirdzniecība ar dzīvnieku izcelsmes produktiem.

64. Precīzāk, Direktīvas 89/662 galamērķis ir ierobežot minēto produktu veterinārās pārbaudes ar to nosūtīšanas vietu [27].

65. Saskaņā ar šīs direktīvas piekto apsvērumu "nolūkā izveidot iekšējo tirgu līdz šā mērķa sasniegšanai, uzsvars būtu jāliek uz

25 — OV L 224, 29. lpp.

26 — Mans uzsvars.

27 — Skat. ceturto apsvērumu.

pārbaudēm, kas jāveic vietā, no kuras produktus nosūta, un uz to pārbaužu organizēšanu, kuras varētu veikt vietā, kur produktus saņem; [..] šāds risinājums nozīmētu veterināro pārbaužu pārtraukšanu pie Kopienas iekšējām robežām".

66. No šī aspekta Direktīvas 89/662 1. pants prasa dalībvalstīm nodrošināt to, "lai, neskarot 6. pantu, pie robežām vairs neveiktu veterinārās pārbaudes attiecībā uz dzīvnieku izcelsmes produktiem [..], bet lai tās veiktu saskaņā ar šo direktīvu".

67. Ņemot to vērā, uzskatu — tas, ka Zviedrijas iestāžu īstenotās sistēmas ietvaros sistemātisks iepriekšējas paziņošanas pienākums attiecībā uz noteiktiem dzīvnieku izcelsmes produktiem no citām dalībvalstīm tiek uzlikts importētājiem, ir pretrunā gan *mērķim izskaust pārbaudes uz robežām*, gan mērķim *ierobežot pārbaudes, kas varētu notikt galamērķa valstī.*

68. Tāpat kā Komisija, uzskatu, ka Zviedrijas tiesiskajā regulējumā paredzētais sistemātiskais iepriekšējas paziņošanas pienākums ir veids, kādā veic importētāja pārbaudi uz robežas[28]. Šis pienākums patiesībā kavē no citām dalībvalstīm importēto dzīvnieku izcelsmes produktu ievešanu Zviedrijas teritorijā, tādējādi arī saglabājot iekšējo robežu.

69. Protams, Direktīvas 89/662 5. panta 3. punktā ietvertais jēdziens "uzņēmēji, kam piegādāti produkti no citas dalībvalsts vai kas pilnībā sadala šādu produktu partijas", varētu tikt interpretēts burtiski, attiecinot to uz importētājiem, kas ieved dzīvnieku izcelsmes produktus no citām dalībvalstīm.

70. Tomēr šāda interpretācija, manuprāt, neatbilst Kopienas likumdevēja gribai izskaust pārbaudes uz Kopienas iekšējām robežām.

71. Turklāt jāpiebilst, ka, lai sasniegtu šo mērķi, kas ir būtisks iekšējā tirgus izveidošanai, Kopienas likumdevējs ir pieņēmis ļoti plašu definīciju jēdzienam "veterinārās pārbaudes". Jāatgādina, ka atbilstoši Direktīvas 89/662 2. panta 1. punktam šis jēdziens

28 — Komisija uzskata, ka "vārds "robežas" šajā kontekstā ir saprotams tiesiskā izpratnē un nevis fiziskā" (skat. prasības pieteikuma 20. un 21. punktu).

iekļauj "jebkur[u] fizisk[u] pārbaud[i] un/vai *administratīv[u] formalitāt[i]*, kas attiecas uz produktiem, kuri minēti 1. pantā, un *kas paredzēta, lai tieši vai kā citādi aizsargātu sabiedrības* vai dzīvnieku *veselību*" [29].

72. Ņemot to vērā, šķiet svarīgi uzskatīt, ka Direktīva 89/662 aizliedz šāda veida administratīvas formalitātes sistemātisku uzlikšanu importētājam, jo šādā veidā tiek saglabātas iekšējās robežas, kas gala rezultātā ir pretrunā Kopienas likumdevēja Direktīvā 89/662 paredzētajam mērķim izskaust veterinārās pārbaudes uz iekšējām robežām.

73. Turklāt tāpat kā Komisija es uzskatu, ka šāds pasākums ir pretrunā mērķim ierobežot pārbaudes, kas var notikt galamērķa valstī. Šajā sakarā svarīgi ir uzsvērt to, ka, kā tas izriet no iepriekš minētā, Direktīvas 89/662 ietvaros pārbaudes, kas var notikt galamērķa valstī, ir izsmeļoši vai, citiem vārdiem, "detalizēti" [30] paredzētas. Tādējādi tas, ka galamērķa dalībvalsts ievieš administratīvu formalitāti, kuras izpildes noteikumi pārsniedz to, kas ir noteikts Direktīvā 89/662, ir minētās direktīvas pārkāpums.

74. Atbilstoši šiem argumentiem tādējādi uzskatāms, ka Direktīva 89/662 un it īpaši tās 5. panta 3. punkta c) apakšpunkts ir interpretējama tādējādi, ka tā iestājas pret to, ka galamērķa dalībvalsts uzliek sistemātisku iepriekšējas paziņošanas pienākumu importētājam attiecībā uz noteiktiem dzīvnieku izcelsmes produktiem no citām dalībvalstīm.

75. Tāpat tiktāl, ciktāl ar Zviedrijas lēmumu ieviestā sistēma ietver šādu importētājam uzliktu sistemātisku pienākumu, tā, manuprāt, ir atzīstama par nesaderīgu ar Direktīvu 89/662.

76. Pirms izdarīt secinājumus, aprobežošos ar dažiem apsvērumiem par Zviedrijas Karalistes pirmstiesas procesā izvirzītajiem argumentiem, proti, par apgalvojumu, ka tās paziņošanas sistēma par importu ir nepieciešama, lai pārbaudītu, kā citas dalībvalstis ievēro Kopienu tiesību normas, kuras pieņemtas, cīnoties pret salmonellām.

29 — Mans uzsvars.

30 — 1998. gada 12. novembra spriedums lietā C-102/96 Komisija/Vācija.

77. Šajā sakarā jāatgādina, ka, Zviedrijas Karalistei pievienojoties Eiropas Savienībai, tika noteiktas papildu garantijas attiecībā uz salmonellām saistībā ar šai dalībvalstij paredzētu attiecīgo dzīvnieku un dzīvnieku izcelsmes produktu piegādi [31].

78. Piemēram, attiecībā uz svaigu mājputnu gaļu šīs garantijas ieviesa ar Padomes 1995. gada 22. jūnija Lēmumu 95/411/EK, ar ko nosaka paraugu ņemšanas noteikumus Somijai un Zviedrijai paredzētās svaigās mājputnu gaļas mikrobioloģiskajai testēšanai, ko veic, lai noteiktu salmonellas [32]. Šī lēmuma 2. pantā noteikts, ka "Somijai un Zviedrijai paredzētajai svaigajai mājputnu gaļai veic mikrobioloģisko testēšanu salmonellu noteikšanai, saskaņā ar pielikumu ņemot paraugus šīs gaļas izcelsmes uzņēmumā". Šis noteikums nav piemērojams attiecībā uz gadījumu, kad runa ir par uzņēmumu, kurš piedalās tādā programmā par pārbaudēm uz salmonellām, kura atzīta par līdzvērtīgu Somijas Republikā un Zviedrijas Karalistē ieviestajai programmai [33].

79. No lietas materiāliem izriet, ka Zviedrijas sistemātiskās paziņošanas sistēma par noteiktu dzīvnieku izcelsmes produktu importu, kuru ievieš Zviedrijas lēmums, šķiet, ir izveidota saistībā ar Zviedrijas Karalistes šaubām par to, vai noteiktās nosūtītājās dalībvalstīs ievēro garantijas, kas noteiktas, cīnoties pret salmonellām.

80. Šajā sakarā vēlētos atgādināt, ka, kā tas norādīts Direktīvas 89/662 sestajā apsvērumā, mērķis pārtraukt veterinārās pārbaudes uz Kopienas iekšējām robežām "nozīmē lielāku uzticamību tai veterinārajai pārbaudei, kuru veic nosūtītāja valsts".

81. Ja dzīvnieku izcelsmes produktam no citas dalībvalsts ir pievienots veselības sertifikāts, veterinārais sertifikāts vai kāds cits dokuments, kas paredzēts Kopienas veterinārajos noteikumos, tad jāpieņem, ka šis produkts atbilst Kopienā spēkā esošajiem noteikumiem.

31 — Skat. 6. zemsvītras piezīmi.

32 — OV L 243, 29. lpp. Līdzīgas garantijas nosaka Padomes 1995. gada 22. jūnija Lēmums 95/409/EK, ar ko nosaka paraugu ņemšanas noteikumus Somijai un Zviedrijai paredzētās svaigās liellopu un teļa gaļas un cūkgaļas mikrobioloģiskajai testēšanai, ko veic, lai noteiktu salmonellas (OV L 243, 21. lpp.).

33 — Skat. Lēmuma 95/411 3. pantu. Tādi paši noteikumi saskaņā ar Lēmuma 95/409 2. un 3. pantu ir piemērojami attiecībā uz svaigu liellopu un teļa gaļu un cūkgaļu.

82. Ja, veicot pārbaudi sūtījuma galamērķa vietā vai tā pārvadāšanas laikā, kādas dalībvalsts kompetentās iestādes atklāj, ka šāds produkts var kaitēt sabiedrības veselībai, Direktīvas 89/662 7., 8. un 9. pantā ir noteikta procedūra, kas galamērķa dalībvalstij jāpiemēro. Tādējādi, piemēram, Tiesa varēja nolemt — "ja Vācijas Federatīvā Republika oficiālu pārbaužu ietvaros un, izmantojot attiecīgās metodes, konstatētu, ka importētajai gaļai ir izteikta seksuāla smaka, kā rezultātā tā nav piemērota cilvēku patēriņam — kas ir Direktīvas 89/662 7. panta 1. punkta b) apakšpunktā izklāstītie apstākļi —, šai valstij ir jāuzsāk šīs direktīvas 8. pantā paredzētā procedūra un bez kavēšanās jāsazinās ar nosūtītājas dalībvalsts, šajā gadījumā — Dānijas Karalistes — kompetento iestādi". Tādējādi Vācijas iestādes nevarēja vienpusēji paziņot, ka tā sauktā "profesora Klausa [*Claus*] mainītā imūnfermentatīvā testa" metode, kas ļauj noteikt šādu smaku, ir obligāta visos gadījumos, un tādēļ atteikties atzīt importētās un atbilstoši Dānijas skatola metodei pārbaudītās gaļas svaigumu, tajā pašā laikā neizpildot ar Direktīvas 89/662 8. pantu ieviesto īpašo procedūru [34].

83. Turklāt minētās direktīvas 9. pants ievieš "aizsargpasākumus, kuru mērķis ir aizstāt, iespējams, nesavienojamus pagaidu aizsargpasākumus, kurus steidzamības kārtībā pieņēma dalībvalstis nopietnu briesmu gadījumā" [35].

84. Iepriekš minētais ļauj apstiprināt to, ka gadījumā, ja pastāv šaubas par to, vai nosūtītāja dalībvalsts ievēro Kopienu tiesību normas, kas pieņemtas, cīnoties pret salmonellām, galamērķa dalībvalstij ir jāizmanto Direktīvā 89/662 paredzētās procedūras un aizsargpasākumi. Galamērķa dalībvalsts nevar vienpusēji veikt valsts papildu pasākumus, kuri nav paredzēti minētās direktīvas tiesību normās, ar kurām ieviesta saskaņota veterināro pārbaužu sistēma, kas piemērojama Kopienas iekšējā tirdzniecībā attiecībā uz noteiktiem dzīvnieku izcelsmes produktiem.

85. Šī argumentācija atbilst Kopienu tiesību pamatprincipam, saskaņā ar kuru dalībvalstīm ir jārīkojas atbilstoši EK līgumā paredzētajām procedūrām un tiesību aizsardzības iespējām, ja tās uzskata, ka kāda dalībvalsts neievēro pienākumus, ko tai uzliek Kopienu tiesības [36].

34 — 1998. gada 12. novembra spriedums lietā C-102/96 Komisija/Vācija, 37. un 41. punkts.

35 — 2000. gada 5. decembra spriedums lietā C-477/98 *Eurostock* (*Recueil*, I-10695. lpp., 59. punkts).

36 — Skat. tai skaitā 1964. gada 13. novembra spriedumu apvienotajās lietās 90/63 un 91/63 Komisija/Luksemburga un Beļģija (*Recueil*, 1217. lpp.) un 1979. gada 25. septembra spriedumu lietā 232/78 Komisija/Francija (*Recueil*, 2729. lpp., 9. punkts).

V — Secinājumi

86. Ņemot vērā visus šos apsvērumus, iesaku Tiesai:

1) atzīt, ka Zviedrijas Karaliste, paturot spēkā tādu sistemātisku iepriekšējas paziņošanas sistēmu par importu, kas par pienākumu uzlikta importētājiem, kuri ieved noteiktus dzīvnieku izcelsmes produktus no citām dalībvalstīm, nav izpildījusi pienākumus, ko tai uzliek Padomes 1989. gada 11. decembra Direktīva 89/662/EEK par veterinārajām pārbaudēm Kopienas iekšējā tirdzniecībā, lai izveidotu iekšējo tirgu un it īpaši tās 5. panta 3. punkta c) apakšpunkts;

2) piespriest Zviedrijas Karalistei atlīdzināt tiesāšanās izdevumus šajā tiesvedībā.